

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Feedback evaluation campaign for the accreditation of two PhD in Economics (Kyiv National University of Trade and Economics (KNUTE) and Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (KhNUE))

1. The French evaluation methodology

Within the framework of the Erasmus+ Project "Promotion internationalization of research through establishment of Cycle 3 QA System in line with the European Agenda" (C3QA), Kyiv National University of Trade and Economics (KNUTE) Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (KhNUE), Ukraine, have mandated Hcéres to perform its Economics PhD Programs evaluation. The evaluation is based on the "External Evaluation Standards for doctorates out of France", adopted by the Hcéres Board on March 26, 2018. These standards are available on the Hcéres website (hceres.fr) and in the Appendix 1.

The whole process (evaluation and accreditation of PhD programmes) is divided into 3 main steps :

- 1) self-evaluation report drafted by the applicant,
- 2) external evaluation,
- 3) accreditation decision taken by a standing commission of Hcéres (see in details in Appendix 2).

1) - The self-evaluation report is to be drafted by the team in charge of the programme, according to the Hcéres framework and relies on evidence, specified by Hcéres.

2) - The external peer-review implemented by Hcéres relies on the experts panel, including international faculty members and a student: 4 to 6 experts which are led by a chair and coached by a Hcéres representative during the whole process. At the end of this phase, an evaluation report is delivered and published. The Higher Education Institution is invited to deliver its official comments, which will be published together with the report.

3) - Eventually, the accreditation of a programme aims to check compliance with a number of criteria under the following themes (the same as for the evaluation framework):

- Area 1 – The positioning of the doctorate
- Area 2 – Organization and management of the doctorate

Відгук щодо оцінювання та акредитації двох освітньо-наукових програм «Економіка» (Київський національний торговельно-економічний університет (КНТЕУ) і Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця (ХНЕУ))

1. Французька методологія оцінки

В рамках Проекту Erasmus + «Стимулювання інтернаціоналізації досліджень шляхом запровадження системи забезпечення якості третього рівня вищої освіти у відповідності до європейських вимог» (C3QA), Київський національний торговельно-економічний університет (КНТЕУ) і Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (ХНЕУ) уповноважили Вищу Раду Франції з оцінки наукових досліджень та вищої освіти (Hcéres) провести оцінку освітньо-наукових програм третього рівня вищої освіти «Економіка». Оцінка ґрунтується на «Стандартах зовнішньої оцінки підготовки аспірантів за межами Франції», ухвалених 26 березня 2018 року Радою Hcéres . Ці стандарти розміщені на веб-сайті Hcéres (hceres.fr) та в Додатку 1.

Весь процес (оцінка та акредитація освітньо-наукових програм) поділено на 3 основні етапи:

- 1) підготовка заявником звіту про самооцінку,
- 2) зовнішня оцінка,
- 3) прийняття рішення про акредитацію постійною комісією Hcéres (див. детально у Додатку 2).

1) - Звіт про самооцінку розробляється командою, відповідальною за програму, відповідно до вимог Hcéres із посиланням на докази, визначені Hcéres.

2) - Зовнішня експертна оцінка проводиться Hcéres із залученням експертної комісії, яка включає міжнародних експертів (з числа професорсько-викладацького складу) та аспіранта: від 4 до 6 осіб. Комісію очолює голова, а її робота координується представником Hcéres протягом усього процесу. Наприкінці цього етапу подається звіт про оцінку, що підлягає публікації. Вищому навчальному закладу пропонується надати офіційні коментарі, які будуть опубліковані разом зі звітом.

3) – Зрештою, акредитація освітньо-наукової програми спрямована на те, щоб перевірити її відповідність ряду критеріїв у розрізі таких сфер (аналогічно тим, що застосовувалися під час оцінки):

- Сфера 1 - Наукове позиціонування аспірантури
- Сфера 2 - Організація і управління

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Area 3 – Supervision and training for doctoral students

Area 4 – Integration of doctors into the job market.

The accreditation commission, whose members are appointed by Hcéres separately from the expert committee, studies the definitive evaluation report and makes an accreditation decision. All together, the process takes approximately 9 months beginning with an "exploratory on-site visit" carried out by 2 Hcéres representatives ahead of the discussion of our mutual agreement, in the case of the two Ukrainian universities there is no exploratory visit.

Self-evaluation file for accreditation of a Bachelor/Master/PhD programme

The evaluated entity is requested to prepare its self-evaluation file in line with the recommendations below.

The file prepared by the institution should include the following 5 elements.

1). An **official document** from the institution (Rector or Dean) requesting the evaluation or accreditation specifying the reasons for requesting the evaluation. It may also specify particular points of interest which the institution wishes the experts to focus on.

2). A detailed **characterisation sheet** of the institution :

Institution submitting the file

- Institution:
- Component, faculty or department concerned:
- Year established and context:
- Legal status:
- Location of the institution:
 - Town(s)/city(ies):
 - Campus:
 - Organisational chart (to be appended)

Institution's President/Rector or director

- Surname, first name:
- Profession and grade:
- Main subject taught:

Internal organisation: Rectorate, schools, departments, administrative units

Structure of the training offer and results of previous evaluations/accreditations

Structure of the research organisation and potential

Quality system

аспірантурою

Сфера 3 - Керівництво і підготовка аспірантів

Сфера 4 - Працевлаштування докторів філософії.

Акредитаційна комісія, члени якої призначаються Hcéres окремо від експертної комісії, вивчає заключний звіт про оцінку та приймає рішення про акредитацію. Загалом, процес триває приблизно 9 місяців, починаючи з попереднього візиту до університетів двох представників Hcéres напередодні обговорення взаємних зобов'язань за угодою про акредитацію; у випадку двох українських університетів попереднього візиту не відбувалося.

Пакет документів про самооцінку у цілях акредитації програми підготовки бакалаврів / магістрів / докторів філософії

Суб'єкт оцінки зобов'язаний підготувати пакет документів про самооцінку відповідно до наведених нижче рекомендацій.

Документ, підготовлений закладом вищої освіти (ЗВО), має включати наступні 5 елементів.

1) **Офіційний запит** від ЗВО (за підписом ректора або декана) щодо проведення оцінки або акредитації із зазначенням причин для такого запиту. Він також може визначати певні питання, на яких експертам слід сконцентрувати увагу.

2) **Детальна характеристика** ЗВО:

ЗВО, що подає документи

- ЗВО:
- Структурний підрозділ, факультет або відділ, що перевіряється:
- Рік заснування та умови:
- Правовий статус:
- Розташування ЗВО:
 - Місто (-а):
 - Навчальні будівлі:
 - Організаційна схема (додається)

Ректор чи директор ЗВО

- Прізвище, ім'я та по батькові:
- Посада та науковий ступінь:
- Основна дисципліна, що викладається:

Внутрішня організація: Ректорат, факультети, відділи, адміністративні одиниці

Структура навчального плану та результати попередніх оцінок / акредитацій

Структура та потенціал дослідницької організації

Система якості

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Material and human resources made available to the institution over the last 4 years

- Human resources: breakdown by status and staff category (teaching and non-teaching staff) equivalent full-time
- Annual and multi-annual budget: amount and nature of income/expenditure
- Property: type and state of real estate

Student numbers and type over the last 4 years

Breakdown of students according to programme level and year of study, female/male students, rate of students with grants or bursaries, rate of foreign students and out-of-town students, initial/apprenticeship/continuing teaching, etc.

Any other information that the entity considers useful

3). A **self-evaluation report (SER)**:

a. The SER itself **should not exceed 30 pages**. It must be prepared following the External Evaluation Framework provided by Hcéres (4 areas broken down in fields and standards). It will open on a description of the self-evaluation approach of the programme.

However, these guidelines are a minimum requirement which the evaluated entity can expand on to include further specifics: It is therefore recommended that the evaluated entity highlight important additional points that are not included in the criteria covered by the standards.

b. The file must include supporting documents in the appendices. The appendices serve to support the self-evaluation: as such, they should be cited in the SER to make them easier to look up.

Self-evaluation report

AREA 1 – THE POSITIONING OF THE DOCTORATE

Area 1-1: The doctorate's distinct features and objectives are clearly defined

Area 1-2: The positioning of the doctorate is consistent with its environment

AREA 2 – ORGANIZATION AND MANAGEMENT OF THE DOCTORATE

Area 2-1: Effective organization and management is in place for the doctorate

Area 2-2: There is an explicit policy for recruiting and funding doctoral students, which is adapted to the PhD program

AREA 3 – SUPERVISION AND TRAINING FOR DOCTORAL STUDENTS

Наявні матеріальні та людські ресурси ЗВО за останні чотири роки

- Людські ресурси: розподіл за статусом та категорією персоналу (викладацький та адміністративний персонал) повної зайнятості;
- Річний та довгостроковий бюджет: сума та характер доходів / витрат;
- Майно: тип і стан нерухомості

Чисельність аспірантів та їх класифікація за останні 4 роки

Розподіл чисельності аспірантів за освітнім рівнем програм та роками навчання, статтю; кількість аспірантів, які навчаються за грантами або зі стипендіями; чисельність іноземних та іногородніх аспірантів; розподіл аспірантів за ознакою первинне навчання / стажування / відновлене навчання тощо.

Будь-яка інша інформація, яку суб'єкт оцінки вважає корисною

3) **Звіт про самооцінку (Звіт)**:

a. Звіт про самооцінку **не має перевищувати 30 сторінок**. Він має бути підготовлений на основі Стандартів зовнішньої оцінки підготовки аспірантів за межами Франції, прийнятих Hcéres (4 сфери оцінювання, розділені на параграфи та стандарти). Він описувати підхід до самооцінки щодо освітньо-наукової програми.

Однак ці рекомендації є мінімальною вимогою, яку оцінюваний суб'єкт може розширити для зазначення додаткової специфіки. Тому рекомендується визначити важливі додаткові аспекти, що залишились не включеними до критеріїв, зазначених у стандартах.

b. В додатках мають міститися документи, що супроводжують звіт про самооцінку. Додатки слугують для доповнення звіту і вимагають посилання на них у звіті для зручності пошуку.

Звіт про самооцінку

РОЗДІЛ 1: НАУКОВЕ ПОЗИЦІЮВАННЯ АСПІРАНТУРИ

Параграф 1-1: Чітко визначені особливості і цілі аспірантури

Параграф 1-2: Наукове позиціонування аспірантури відповідає її контексту

РОЗДІЛ 2: ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ АСПІРАНТУРОЮ

Параграф 2-1: Аспірантура має ефективну систему організації та управління

Параграф 2-2: Існує чітка політика фінансування та залучення аспірантів адаптована до їх програми

РОЗДІЛ 3: КЕРІВНИЦТВО І ПІДГОТОВКА АСПІРАНТІВ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Area 3-1: The doctorate applies a strict doctoral student supervision and follow-up policy

Area 3-2: The doctorate offers diverse teaching and organizes supplementary events

Area 3-2: The doctorate offers diverse teaching and organizes supplementary events

AREA 4 – INTEGRATION OF DOCTORS INTO THE JOB MARKET

Area 4-1: The doctorate includes mechanisms to promote the integration of doctors into the job market

Area 4-2: The doctorate has effective monitoring of the integration of doctors into the job market

Area 4-3: The data collected is analyzed, communicated and used

Параграф 3-1: Аспірантура здійснює чіткий контроль за діяльністю аспірантів і застосовує відповідну політику

Параграф 3-2: Аспірантура пропонує різноманітне навчання і організовує додаткові заходи

Параграф 3-3: Діяльність аспірантури ґрунтується на вичерпних правилах щодо тривалості підготовки і захисту дисертації

РОЗДІЛ 4: ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

Параграф 4-1: Аспірантура включає механізми, які сприяють працевлаштуванню докторів філософії

Параграф 4-2: Аспірантура забезпечує ефективний моніторинг працевлаштування докторів філософії

Параграф 4-3: Отримані дані аналізуються, передаються відповідальним особам та використовуються за призначенням

4). A **SWOT analysis** identifying the strengths, weaknesses, opportunities, and threats related to the programme.

5). The self-evaluation report will include the following **appendices** to provide the evidence needed to support the file. When quantitative data are requested, they must be provided **over the last 4 years** to show the development of the programme.

Appendices

Overall presentation

A short narrative overview of the unit in charge of the programme (either faculty, school, research center) : historical background, opening year, main characteristics, campuses, key figures of the programme (students, teachers and staff)...

Organisational chart, specifying the functional links between central governance, administration, research and training entities.

Aims of the study programme

Attach evidences to demonstrate the compliance with the standards (for example, student handbook, programme website...)

Position of the study programme

Mapping of similar programmes in the local or national context (if relevant)

The entity's research plan

List of the university research labs supporting the programme: implemented activities and achieved results

List of national or international research labs supporting the programme: implemented activities and

4) **SWOT-аналіз**, що визначає сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, пов'язані з освітньо-науковою програмою.

5. Звіт про самооцінку має містити нижче наведені **додатки** для надання доказів, що підтверджують наведене в Звіті. За запитом кількісні дані слід надавати **за останні 4 роки** для демонстрації розвитку освітньо-наукової програми.

Додатки

Загальна презентація

Короткий огляд підрозділу, що відповідає за освітньо-наукову програму (факультет, школа, дослідницький центр): історична довідка, рік відкриття, основні характеристики, навчальні будівлі, ключові суб'єкти програми (аспіранти, викладачі та персонал)...

Організаційна схема, що визначає функціональні зв'язки між центральними органами управління, адміністрацією, дослідницькими та навчальними установами.

Цілі освітньо-наукової програми

Слід додати докази, що продемонструють відповідність стандартам (наприклад, довідник аспіранта, веб-сайт програми...).

Позиція освітньо-наукової програми

Аналіз подібних програм, представлених в регіоні чи у національному масштабі (у разі доцільності).

План досліджень ЗВО

Список наукових лабораторій університету, що забезпечують реалізацію програми: реалізовані заходи та досягнуті результати

Перелік національних або міжнародних дослідницьких лабораторій, що забезпечують

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

achieved results

National business, cultural or industrial partners actively involved in partnerships with the programme: achieved results

International business, cultural or industrial partners actively involved in partnerships with the programme: achieved results.

Study programme teaching structure

Detailed program structure (levels; major/elective subjects; number of semesters/weeks/hours, hours of student personal work required ; prerequisite; exams...)

Samples of syllabus of courses included in the program
Attach evidences to demonstrate the compliance with the standards (for example, nature and duration of internships)

Academic guidance policy and specific tools implemented for student success (refresher courses, bridges or pathways, tutoring...)

KPIs: student success rates at the end of each year of the programme: please show evidences on the last 4 years

Foreign languages courses included in the programme (number of hours)

Academic partnerships allowing students to continue further studies abroad

Inbound and outbound student mobility (please show the trends on the last 4 years and specify the main countries)

Management of the study programme

Organisational chart of the program

Department Board/Council and Steering committee (members, missions, frequency of meetings): please provide the records of Decisions

Examination methods and processes

Targeted skills vs achieved skills

Statistics on students over the last 4 years, breakdown according to:

- faculties or campuses
- female/male students
- students with grants or bursaries
- in and out students (exchange, joint supervision)
- number of foreign students and out-of-town students
- initial/apprenticeship/long-life learning (if relevant)
- student success
- supervision ratio (student/teacher ratio)

Student integration into the job market (statistics after x months if data are available, occupied positions...)

Alumni network: main partnerships, implemented activities and achieved results.

реалізацію програми: реалізовані заходи та досягнуті результати

Національні ділові, культурні чи промислові партнери, які активно залучаються до реалізації програми: досягнуті результати

Міжнародні ділові, культурні чи промислові партнери, які активно залучаються до реалізації програми: досягнуті результати.

Структура освітньо-наукової програми

Детальна структура програми (рівні; нормативні / вибіркові дисципліни; кількість семестрів / тижнів / годин; вимоги щодо самостійної роботи аспіранта; передумови; іспити...);

Зразки програм дисциплін, включених до програми;

Слід додати докази, щоб продемонструвати відповідність стандартам (наприклад, характер і тривалість стажування);

Політика академічного управління та конкретні інструменти забезпечення успішності аспірантів (курси підвищення кваліфікації, запровадження підготовчих курсів, координація освітнього процесу...);

ККД: ступінь успішності аспірантів наприкінці кожного року програми: будь ласка, надайте докази за останні 4 роки;

Курси іноземних мов, що містяться у програмі (кількість годин);

Академічні партнерства, що дозволяють аспірантам продовжувати навчання за кордоном;

Вхідна та вихідна мобільність аспірантів (показати тенденції за останні 4 роки та вказати основні країни).

Управління освітньо-науковою програмою

Організаційна схема програми;

Рада відділу (факультету) та Координаційний комітет (члени, місії, частота зустрічей): необхідно надати протоколи рішень;

Методи і процеси експертизи;

Очікувані і досягнуті навички;

Чисельність аспірантів за останні 4 роки із розподілом за:

- факультетами;
- статтю;
- за джерелами фінансування (гранти або стипендії);
- чисельність резидентів / нерезидентів (обмін, спільне керівництво) ЗВО;
- чисельність іноземних та іногородніх аспірантів;
- етапом навчання (первинне / стажування / продовження навчання) (якщо актуально);
- успішністю аспірантів;
- коефіцієнтом наукового керівництва (співвідношення аспірант / викладач).

Працевлаштування аспірантів (статистика після x

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Quality assurance policy: staff, processes and documents.

Ethics policy.

Other statistics and data

Statistics on teaching and non-teaching staff, breakdown according to:

- qualifications (bachelor/master/Phd)
- faculties or campuses
- female/male
- status (civil servant or external teachers)
- position (from full professors to teaching assistants...), full-time or part-time, and teaching/research/tutoring/administrative duties for each category
- foreign professors and researchers (invited or permanent staff)
- professors and researchers on short/long stay abroad.

The expert panel will also consider any other document that the institution considers useful for the evaluation.

2. Ukrainian Agency: to what extent are the standards used for this dual pilot evaluation applicable?

The European standards applied in the Hcéres reference system used in Ukraine are fully applicable in Ukraine. None of these standards were considered by the evaluated entities or by the evaluators as non-compliant or irrelevant. These standards are all the more applicable as they cover perfectly the entire scope of a PHD programme (it would be the same for bachelor's or master's programmes but with another reference system), from the enrolment of students to their graduation and entrance into the job market.

The standards are also fully compatible with the Ukrainian higher education system in which the PhD is highly regulated and the conditions for recruitment, supervision, monitoring of doctoral candidates and award of the diploma are established according to ministerial orders.

місяців за наявності інформації, обійняті посади...);
Мережа випускників: основні партнерства, реалізовані заходи та досягнуті результати;
Політика забезпечення якості: персонал, процеси та документи;
Політика у сфері етики.

Інші статистичні дані

Статистика викладацького та адміністративного персоналу із розподілом за:

- кваліфікацією (бакалавр / магістр / доктор філософії);
- факультетами;
- статтю;
- статусом (внутрішні або зовнішні викладачі);
- посадою (від професора до асистентів...), повним або неповним робочим днем, а також педагогічними / дослідницькими / координаційними / адміністративними обов'язками для кожної категорії;
- чисельність іноземних професорів та дослідників (запрошених або постійних співробітників);
- чисельність професорів та дослідників, що перебувають за кордоном за короткостроковими / довгостроковими програмами.

Крім того, група експертів вивчатиме будь-які інші документи, які ЗВО вважатиме за доцільне представити для оцінки.

2. Українське агентство (НАЗЯВО): якою мірою стандарти, що застосовувалися для цієї подвійної пілотної оцінки, прийнятні до застосування в українських реаліях?

Європейські стандарти, що застосовуються Hcéres, є повністю прийнятними в Україні. Жоден з цих стандартів не розглядався суб'єктами оцінки або експертами як неприйнятні або невідповідні. Ці стандарти є прийнятними, оскільки вони повністю охоплюють усю освітньо-наукову програму підготовку докторів філософії (аналогічне актуально для бакалаврських або магістерських програм, але з іншим набором критеріїв оцінки), від зарахування аспірантів до їх випуску та працевлаштування.

Стандарти також повністю сумісні з українською системою вищої освіти, в якій підготовка докторів філософії є повністю регульованою, а умови набору, наукового керівництва, моніторингу аспірантів і присудження наукового ступеня визначені наказами міністерства.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

3. Feedback from universities

3.1. Feedback from Kyiv National University of Trade and Economics (KNUTE)

Within the Erasmus+ Project “Promotion internationalization of research through establishment of Cycle 3 QA System in line with the European Agenda”, the accreditation of the KNUTE Cycle 3 Programme “Economics” is being conducted in 2018-2019 by the French High Council for Evaluation of Research and Higher Education (HCÉRES)

The accreditation procedure is carried out in compliance with the Hcéres standards, unified with the requirements of the European Association for the Quality Assurance of Higher Education.

The experience of preparing and conducting the accreditation procedure has allowed to distinguish the following key aspects:

- *Hcéres has developed a detailed methodological support for the accreditation procedure* (preparation of the self-assessment report, formation of its annexes, strict time management, thorough preparation of the on-site visit of the expert commission, transparent and clear procedures for preparing the report by the expert commission and making a decision on granting accreditation, etc.). That enables a clear understanding of the order and content of the accreditation procedure stages by the university staff and facilitates its effective conduct;

- *the accreditation procedure transparency and open communication of the experts* with all the stakeholders of the Cycle 3 Program (hereinafter - Program), promotes further improvement of the Program, focuses the university staff on certain aspects of Program implementation and formation of the recommendations for the Program improvement, for example, the workflow of assur team and the strengthening of feedback with the PhD alumni;

- preparation for the accreditation necessitated the *rethinking of the Ukrainian specifics of PhD training*, taking into account the European standards and approaches, that has actualized the improvement of internal regulations and organizational structure of the university in this area;

- self-analysis of the Program implementation within

3. Відгук від університетів

3.1. Відгук від Київського національного торговельно-економічного університету (КНТЕУ)

У рамках проекту Erasmus+ «Стимулювання інтернаціоналізації досліджень шляхом запровадження системи забезпечення якості третього рівня вищої освіти у відповідності до європейських вимог» Вищою радою з питань оцінки науково-дослідницької роботи і вищої освіти Франції (HCERES) впродовж 2018-2019 рр. проводиться процедура акредитації освітньо-наукової програми «Економіка» у КНТЕУ.

Акредитаційна процедура відбувається відповідно до стандартів Hcéres, уніфікованих з вимогами Європейської асоціації забезпечення якості вищої освіти.

Досвід підготовки та проведення акредитації дозволяє виділити наступні ключові аспекти:

- *Hcéres розроблено детальне методологічне супроводження акредитаційної процедури* (підготовки звіту самооцінки, формування додатків до нього, чіткий тайм-менеджмент, ґрунтовна підготовка візиту акредитаційної комісії, прозорі та зрозумілі процедури підготовки звіту акредитаційної комісії та прийняття рішення щодо надання акредитації та ін.), що обумовлює чітке розуміння університетом порядку та змісту етапів акредитаційної процедури та сприяє її ефективному проведенню;

- *прозорість акредитаційної процедури, відкрите спілкування експертів з усіма особами, який мають відношення до реалізації освітньо-наукової програми* (далі – ОНП), сприяє удосконаленню ОНП, фокусуванню уваги колективу університету на окремих аспектах її реалізації та формуванню пропозицій щодо удосконалення ОНП, наприклад, роботи групи забезпечення ОНП, посилення зворотного зв'язку з випускниками програми;

- підготовка до проведення акредитації зумовила необхідність *переосмислення вітчизняних реалій підготовки докторів філософії* з огляду на європейські стандарти та підходи, що актуалізувало удосконалення внутрішньо університетських положень та організаційної структури у цій сфері;

- самоаналіз реалізації ОНП в контексті

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

the framework of European standards allowed to draw additional attention to certain aspects of the PhD training, for example, the *need to strengthen the internationalization of research*;

- French evaluation criteria are based on the European university traditions of the Cycle 3 Programs functioning within the autonomous *"doctoral schools," while the PhD training in Ukraine is concentrated in the academic departments.* That required an appropriate rethinking of the approaches to the application of the evaluation criteria;

- well-defined and coherent internal regulations for the Cycle 3 Programs implementation and the system of internal quality assurance at the KNUTE is the cornerstone of the Program's compliance with the assessment criteria used by HCERES;

- we consider it necessary to *adjust the Ukrainian definitions* in the field of PhD training with the English ones, which will promote further integration of Ukrainian universities into the European educational space, popularization of the Ukrainian Programs for foreign students, teaching and academic staff.

Based on the already accomplished stages of the accreditation procedure of the Cycle 3 Program "Economics" in 2018-2019, we state that the standards and criteria of the French High Council for the Evaluation of Research and Higher Education and the European Quality Assurance Standards are quite suitable for conducting the accreditation of national Cycle 3 Programs, while the experience of HCERES deserves a detailed study and application to develop the national mechanism of the Cycle 3 Program accreditation.

3.2. Feedback from Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (KhNUE)

The participation of the S. Kuznets KhNUE in the Erasmus+ C3QA project "Promotion internationalization of research through establishment of Cycle 3 QA System in line with the European Agenda" gave an opportunity to study the experience of partner universities in building an internal quality assurance system for PhD programs, understanding the importance of the cyclicity of the quality assessment process of educational programs, in particular programs of the third cycle.

європейських стандартів дозволив звернути додаткову увагу на певні аспекти підготовки докторів філософії, наприклад, *потребу в посиленні інтернаціоналізації досліджень*;

- французькі критерії оцінювання спираються на європейські університетські традиції функціонування освітньо-наукових програм в рамках автономних *"докторських шкіл", тоді як підготовка докторів філософії в Україні сконцентрована на кафедрах.* Це потребувало відповідного переосмислення підходів до застосування тих чи інших критеріїв оцінювання;

- наявність *чітких та узгоджених внутрішньо-університетських положень щодо реалізації освітньо-наукової програми, системи внутрішнього забезпечення якості* є наріжним каменем відповідності ОНП критеріям оцінювання, які застосовуються HCERES;

- необхідним вважаємо *узгодження українського понятійного апарату* у сфері підготовки аспірантів із англійським, що сприятиме подальшій інтеграції в європейський освітній простір, популяризації українських ОНП для іноземних студентів, викладачів та науковців.

На основі уже пройдених етапів акредитаційної процедури освітньо-наукової програми "Економіка" впродовж 2018-2019 рр. можемо стверджувати, що стандарти та критерії Вищої ради з питань оцінки науково-дослідницької роботи і вищої освіти Франції та європейські стандарти забезпечення якості є цілком придатними для проведення акредитації вітчизняних освітньо-наукових програм, а досвід роботи HCERES заслуговує на детальне вивчення та застосування в ході розвитку національного механізму акредитації освітньо-наукових програм.

3.2. Відгук від Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця (ХНЕУ)

Участь ХНЕУ ім. С. Кузнеця в проєкті Erasmus+ C3QA «Стимулювання інтернаціоналізації досліджень шляхом запровадження системи забезпечення якості третього рівня вищої освіти у відповідності до європейських вимог» надала можливість вивчити досвід університетів-партнерів щодо побудови внутрішньої системи забезпечення якості PhD програм, розуміння важливості циклічності процесу оцінювання якості ОНП, зокрема програм третього циклу.

During preparation for the evaluation and accreditation of the PhD program "Economics" the following were reviewed and improved:

internal regulatory provisions;
goals, content of the educational program, the relationship between educational components and the expected learning outcomes;
the conditions for admission to the educational program, accessibility, transparency and publicity;
forms and methods of teaching and learning, conducting research;
assessment methods and criteria for the evaluation of the learning outcomes;
mechanisms and tools of student's academic support.

The key components of the preparation and participation in evaluation and accreditation of the educational program are follows.

Continue the improvement of the quality of education in the University and building quality culture, create and promote pro-quality activities and involve the entire academic community in this process, create the clear and open standards for monitoring and evaluation of the teaching process.

Review, analysis, coordination and sharing of responsibilities between university departments, providing educational, research activities of the PhD program, as well as organizational and administrative processes.

In order to carry out the tasks of the Internal Quality Assurance System for PhD program, expanding the membership of the Program working group by including representatives of business and PhD student.

Involving the administration, companies and other entities outside the University in the activities of the PhD program, with the aim of better guidance of the doctorate to social needs.

Track the professional trajectory of the graduated doctors.

Facilitating the internationalization of the PhD students and professors by: mobility, co-tutelle, research, participation in international research projects, activities, conferences.

Ensuring the cyclical evaluation of the internal quality assurance based on an annual report stating the

Під час підготовки до оцінювання та акредитації PhD програми "Економіка" було переглянуто та упорядковано:

внутрішні регуляторні положення;
цілі, зміст освітньої програми, взаємозв'язок освітніх компонентів та очікуваних результати навчання;
умови прийому на навчання за освітньою програмою, їх доступність, прозорість та публічність;
форми та методи навчання і викладання, проведення досліджень;
форми контрольних заходів та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти;
механізми академічної підтримки здобувачів вищої освіти.

Визначальними складовими підготовки та участі у процесах оцінювання та акредитації ОНП є наступні.

Безперервне підвищення якості освіти та розбудова культури якості, створення і пропагування про-якісної діяльності, залучення до цього процесу всієї академічної спільноти, створення чітких та відкритих стандартів моніторингу та оцінки навчального процесу.

Перегляд, аналіз, узгодження взаємодії та розподілу відповідальності між підрозділами університету, що забезпечують освітню, наукову складові ОНП, а також організаційно-адміністративні процеси.

Включення до складу робочої групи освітньо-наукової програми представників бізнесу та студентства задля покращення системи внутрішнього забезпечення якості.

Залучення адміністрації, компаній та інших суб'єктів поза межами університету до участі в ОНП з метою кращого розуміння аспірантами соціальних потреб.

Відслідковування професійної траєкторії випускників.

Сприяння посиленню інтернаціоналізації аспірантів та викладачів шляхом участі в програмах мобільності, міжнародних дослідницьких проектах, конференціях, подвійного керівництва аспірантами.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

programme's results and contains assess the results of the doctoral programme, achievement of the prescribed quality goals and the efficacy of improvement actions undertaken, and make recommendations for whatever new improvements may be needed.

Забезпечення циклічності процесу оцінювання якості ОНП, складовою якого підготовка щорічного звіту з самооцінювання, в якому зазначаються результати докторської програми, досягнення встановлених цілей якості та ефективності прийнятих заходів щодо її вдосконалення, а також рекомендації щодо необхідності покращень.

4. Feedback from Hcéres regarding the implementation of the evaluation system in Ukraine?

As the methodology and standards of Hcéres are perfectly in accordance with ESG and European methodology (Hcéres is a full member of ENQA and EQAR), the new Ukrainian agency could fully rely on the experience, methodology and standards developed by Hcéres to establish its own system. Having already had a long and strong experience in this field, Hcéres is ready to support the new Ukrainian agency by organising workshops, working days and exchanges with it on the construction of the new agency, its functioning, the elaboration of standards, methodology according to the objects to be evaluated (institutions? programmes? research?).

4. Відгук Hcéres щодо впровадження системи оцінювання в Україні?

Оскільки методологія та стандарти Hcéres повністю відповідають ESG та європейській методології (Hcéres є повноправним членом ENQA та EQAR), нове українське агентство може повністю покласти на досвід, методологію та стандарти, розроблені Hcéres для створення власної системи оцінювання. Маючи багаторічний досвід роботи в цій сфері, Hcéres готова підтримати нове українське агентство, організувавши семінари, робочі дні та обмін досвідом щодо створення нового агентства, його функціонування, розробки стандартів, методології відповідно до об'єктів, що підлягають оцінці: ЗВО, освітніх програм, досліджень.

5. Feedback to the Draft of the Regulation on Accreditation of Study Programmes to be uses for students' training

Taking into account the positive experience gained as a result of the international accreditation procedure of the Cycle 3 Programme 051 "Economics" and the recommendations of the expert panel, we believe that the Draft Regulation on the Accreditation of Study Programs for the students' training meets the requirements of the European educational environment, in particular the requirements of the European Higher Education Quality Assurance Association and the standards of the High Council for the Evaluation of Research and Higher Education in France.

5. Відгуки та пропозиції щодо Проекту Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти

Враховуючи отриманий позитивний досвід у результаті оцінки якості освітньо-наукової програми 051 «Економіка» у межах процедури її міжнародної акредитації та рекомендацій експертної комісії, вважаємо, що Проект Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти відповідає вимогам Європейського освітнього середовища, зокрема вимогам Європейської асоціації забезпечення якості вищої освіти і стандартів Вищої ради з оцінки наукових досліджень та вищої освіти Франції.

Though we should note:

- the Draft Regulation does not take into account the peculiarities of the Cycle 3 programmes' evaluation, in particular, the quality assurance of scientific and research components of the PhD training (availability of scientific policy of higher education institution, active cooperation with scientific institutions, availability of platforms for scientific cooperation, etc.);

Разом з тим:

- проект положення не враховує особливостей оцінювання освітньо-наукових програм, зокрема, у частині забезпечення якості наукової та дослідницької складових підготовки докторів філософії (наявність наукової політики закладу вищої освіти, активного співробітництва із науковими установами, наявність засобів для наукового співробітництва аспірантів тощо);

- the Draft Regulation should be supplemented by a group of criteria which take into account the the PhD training peculiarities (assessment of PhD students,

- проект положення слід доповнити групою критеріїв, які враховують порядок підготовки докторів філософії (здійснення оцінювання

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

thesis supervision and follow-up, etc.);

- the text of the Draft Regulation does not comply with the principle of legal certainty, in particular, there is no interpretation of the term "accreditation case", "acceptance of the application", "registration of the application";

- in the sub-paragraph 5, paragraph 4 of section 3, "reviews and responses of employers (if any available)", we suggest removing the text in brackets, since the relevance of study programs to the labor market needs is extremely important;

- in section 2, paragraph 6, it is not clear at what stage and who decides on the compliance of the study program with each criterion according to the assessment scale;

- section 3, paragraph 9 - there is no information regarding the expert from among the students, namely: the degree of higher education of the applicant and the year of study. There is a question regarding obtaining the necessary knowledge and gaining competencies by the student involved in the accreditation procedure (absence during the period of examination and preparation of the report);

- section 4, paragraph 12 - the criteria for evaluation of proactivity and innovation of the Cycle 3 Program remain unclear;

- section 6, paragraph 4 - It is advisable to determine the criteria for submitting applicants as the experts for their qualitative selecting and saving time for the National Agency members during the formation of the expert commissions;

- section 6, paragraph 10, subparagraph 1 – should be laid down as "unimpeded access to the higher education institution campuses, which provide educational, scientific and educative processes under the accredited program".

аспірантів, наукового керівництва та інші);

- текст проекту положення не відповідає принципу правової визначеності, зокрема, відсутнє тлумачення терміну "акредитаційна справа", "прийом заяви", "реєстрація заяви";

- у підпункті 5 пункту 4 розділу 3 "рецензії та відгуки роботодавців (за наявності)" пропонуємо видалити текст у дужках, адже відповідність освітніх та освітньо-наукових програм потребам ринку праці є вкрай важливою;

- у розділі 2 пункт 6 – не зрозуміло на якому етапі і хто приймає рішення щодо відповідності освітньої програми за кожним критерієм згідно зі шкалою оцінювання;

- розділ 3 пункт 9 – відсутня інформація щодо експерта з числа здобувачів вищої освіти, а саме: ступінь вищої освіти здобувача та курс навчання. Виникає питання стосовно отримання необхідних знань та набуття компетентностей здобувачем залученим до акредитаційної експертизи (відсутність на заняттях протягом терміну проведення експертизи та підготовки звітних матеріалів);

- розділ 4 пункт 12 – не зрозуміло за якими критеріями оцінюється проактивність та інноваційність освітньої програми для 3 рівня;

- розділ 6 пункт 4 – доцільно визначити критерії щодо подачі кандидатур до складу експертів з метою якісного відбору кандидатур та економії часу членів Національного агентства при формуванні експертних комісій;

- розділ 6 пункт 10 підпункт 1 – викласти в такій редакції «безперешкодного доступу в приміщення закладу вищої освіти, які забезпечують освітній, науковий та виховний процеси за акредитованою програмою».